

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo

Materia	Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo			
Código	V08G211V01105			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Lago, José Ramón			
Profesorado	Rodríguez Lago, José Ramón			
Correo-e	jrlago@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia pretende ofrecer a o alumnado de a titulación unhas destrezas básicas para o coñecemento de os fundamentos e de as dinámicas históricas que permiten entender o mundo de as relacións laborais con os seus actores e os seus procedementos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.			
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.			
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
B1	Capacidade para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional			
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad			
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional			
B4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional			
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional			
C27	Analizar y sintetizar los factores condicionantes de los procesos históricos respecto al mundo del trabajo, enmarcándolos siempre en un tiempo y un espacio concreto de la contemporaneidad			
D1	Capacidad de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión			
D3	Capacidad para la toma de decisiones de forma autónoma e independiente de liderazgo y capacidad para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal			
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad			

- D5 Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumno analiza os acontecementos e os condicionantes que incidiron e inciden no mundo do traballo en cada contexto histórico	A1	B1	C27	D1
	A2	B2		D3
	A3	B3		D4
	A4	B4		D5
	A5	B5		

Contidos

Tema	
O concepto do traballo e a súa evolución na historia	O traballo antes da contemporaneidade O traballo e o liberalismo O traballo e os socialismos O traballo na era da globalización
Os traballadores e as súas organizacións.	Evolución da cultura do traballo Os traballadores nas sociedades preindustriais Os traballadores nas sociedades industrializadas Os traballadores nas sociedades postindustriais
Os empresarios e as súas organizacións	Evolución da cultura empresarial. As empresas nas sociedades pre-industriais As empresas nas sociedades industriais. As empresas nas sociedades post-industriais
Os Estados e a regulación do mundo do traballo	A regulación legal do traballo anterior aos Estados Modernos. O traballo nos Estados Modernos. O traballo nos Estados liberais. O traballo nos Estados reguladores. O traballo nos Estados *totalitarios. O traballo nos Estados do benestar. O traballo e os Estados ante a globalización
O mundo do traballo e os organismos internacionais.	As internacionais obreiras As internacionais empresariais A Organización Internacional do Traballo (OIT) A Unión Europea e a regulación do traballo.
O traballo e as relacións laborais na España do século XX.	A España liberal. Da Comisión ao Instituto de Reformas Sociais (1883-1923) Entre a dictadura de Primo de Rivera e a II República (1923-1936) Guerra civil e franquismo (1936-1975) Entre a transición e democracia (1975-2018) A formación técnico-profesional en España A emigración española a América A emigración española a Europa
A evolución do traballo e da súa regulación no século XX. Unha perspectiva internacional comparada.	Os EE.UU. do Fordismo ao New Deal (1908/45) Plan Marshall e integración europea (1947/57) Entre J. M. Keynes e W. Beveridge (1919/45) Entre o Laborismo e o Thatcherismo (1945/90) China de Mao ao capitalismo de Estado (1945/90) A URSS de Lenin a Stalin (1917/53) A URSS de Jruschov a Gorbachov (1953/91) Alemaña de entreguerras (1919/45) A Alemaña dividida: RFA e RDA (1945/90) Xapón da Era Meiji á Era Toyota (1880-1990)
O traballo "dos outros". Marxinalidade e economía informal nos séculos XX e XXI	Migracións e traballo O traballo infantil O traballo feminino O traballo escravo O traballo solidario. As ONGs

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	6	12	18
Traballo tutelado	3	15	18
Prácticas con apoio das TIC	6	12	18
Lección maxistral	36	36	72

Exame de preguntas de desenvolvemento	0	20	20
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	1	1
Exame de preguntas obxectivas	0	3	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o profesor e o grupo de estudantes dos resultados da investigación en equipo sobre contidos dos temas 6, 7 e 8. Cada equipo terá entre 2 a 4 persoas.
Traballo tutelado	Elaboración por parte do alumnado dun traballo de investigación relacionado con algún dos contidos propostos nos temas 6, 7 e 8. O profesor indicará unha bibliografía e unha documentación inicial para cada tema. Os equipos de traballo terán entre 2 a 4 persoas.
Prácticas con apoio das TIC	Busqueda en diferentes webs de fontes e documentos que permitan profundar no tema da presentación
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Explicación do profesor dos conceptos fundamentais do primeiros cinco temas. A explicación ten como soporte unha presentación visual que recolle os principais contidos da materia.
Presentación	Presentación do alumnado ante os seus compañeiros de grupo, do traballo de investigación realizado polo seu equipo sobre os contidos escollidos dos temas 7 e 8. A presentación pode ter calquera ferramenta didáctica que achegue claridade e creatividade á exposición dos contidos
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo de investigación en equipo, *tutorizado pola orientación e supervisión do profesor
Prácticas con apoio das TIC	Elaboración do traballo de equipo en rede. Procura e análise de fontes e documentación histórica para desenvolver o traballo. Diálogo e debate na rede na plataforma virtual da Uvigo
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resposta dalgunhas preguntas de resposta extensa relacionadas cos contidos explicados durante as sesións maxistrais
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Presentación na plataforma Faitic no prazo sinalado polo profesor, dun informe de Autoavaliación sobre o traballo individual e de equipo desenvolvido polo alumno/a.
Exame de preguntas obxectivas	O alumno/deberaa responder o prazo sinalado e na plataforma Tema/Faitic o tres cuestionarios sinalados polo profesor sobre diversos contidos do temario

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Presentación	Presentación presencial ante o grupo do traballo realizado en equipo e participación nos debates posteriores.	15	A3 A4	B2 B4	D3 D4 D5	
Traballo tutelado	Valoración do traballo en grupo proposto que debe ser entregado na plataforma dixital no prazo estipulado	15	A2 A4 A5	B2 B4	D1 D3 D5	
Prácticas con apoio das TIC	Participación e traballo en rede	5		B3 B4	D1	
Lección maxistral	Participación activa durante as clases: preguntas, respostas, iniciativas...	5	A1 A5	B3	D4	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba final de modalidade escrita e presencial (preferentemente) ou de modalidade oral e virtual (se as circunstancias sanitarias así o aconsellan) sobre os contidos expostos nas clases teóricas. A Proba terá un número de preguntas de desenvolvemento que estará entre 2 e 4.	40	A1 A5		C27	D1
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informe escrito do traballo de investigación realizado en equipo	5	A2 A3 A5	B1	D1 D4	

Exame de preguntas obxectivas	Valoración das respostas ás probas tipo TEST realizadas na plataforma dixital	15	A2 A5	B1 B3	C27
-------------------------------	---	----	----------	----------	-----

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para o alumnado que participou na Avaliación Continua durante o curso:

- Tanto na primeira como na segunda convocatoria o alumnado realizará unha proba final (escrita/presencial ou oral/virtual) de entre 2 e 4 preguntas de desenvolvemento. Esta proba suporá o 40 % da calificación final, e versará sobre os contidos expostos durante as sesións teóricas. Para facer media coa nota obtida na Avaliación Continua, o alumnado debe acadar na proba unha **nota mínima de 4** (sobre os 10 puntos posibles).

Para o alumnado que non participou na Avaliación Continua durante o curso:

- É moi oportuno que o alumnado que non poida participar na Avaliación Continua poida poñerse canto antes en contacto co profesor da materia (no seu despacho - presencial ou virtual - por e-mail, ou mediante a plataforma virtual) para recibir as indicacións máis importantes que permitan organizar o traballo da materia. O alumnado deberá superar cunha **nota mínima de 5** unha proba de 4 ou 5 preguntas de desenvolvemento, coa que poderá acadar o 100 % da calificación final. Os contidos a examinar incluírán a totalidade do temario oficial, tanto das clases teóricas como das probas prácticas realizadas durante o curso. Isto motivará o alumnado a desenvolver as súas competencias na aprendizaxe autónoma, na toma de decisións, no traballo individual e nas relacións inter-persoais.

Para o alumnado que non superou a Proba Final, pero si a Avaliación Continua:

- **Poderá manter a nota obtida na Avaliación Continua para o curso seguinte**, pero deberá superar a Proba Final (escrita/presencial ou oral/virtual) cunha **nota mínima de 5 puntos (sobre 10)**.

Para o alumnado da convocatoria Fin de Carreira:

- O alumnado deberá superar cunha **nota mínima de 5** unha proba de preguntas de desenvolvemento, coa que poderá acadar o 100 % da calificación final. Os contidos a examinar incluírán a totalidade do temario oficial, tanto das clases teóricas como dos contidos prácticos. Isto motivará o alumnado a desenvolver as súas competencias na aprendizaxe autónoma, na toma de decisións, no traballo individual e nas relacións inter-persoais.

DATAS SINALADAS PARA AS PROBAS FINAIS (escritas/presenciais ou orais/virtuais):

As datas e horarios das probas de Avaliación Final das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de Avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024. Tamén serán comunicadas coa debida antelación a través da plataforma virtual da Uvigo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Barrios Alonso, Ángeles, **Por la razón y el derecho. Historia de la negociación colectiva en España 1850-2012**, Comares, 2014

Aizpuru, Mikel y Rivera, Antonio, **Manual de historia social del trabajo**, Siglo XXI, 1994

Arenas Posadas, Carlos, **Historia económica del Trabajo (Siglos XIX y XX)**, Tecnos, 2003

Valdaliso, Jesús M^a y López García Santiago, **Historia económica de la empresa**, Crítica, 2007

Pons Pons, J; Arenas Posadas, C; Florencio Puntas, A., **Trabajo y relaciones laborales en la España contemporánea**, Mergablum, 2001

Moreno Fernández, José Ramón; Gómez Urdáñez, Gracia; Galán García, Agustín, **Materiales para la Historia de las Relaciones Laborales**, Tecnos, 2003

Bibliografía Complementaria

Judt, Tony, **Pensar el siglo XX**, Taurus, 2012

Judt, Tony, **Postguerra. Una historia de Europa desde 1945**, Taurus, 2012

Lewin, Moshe, **El siglo soviético**, Crítica, 2006

Huff, Darrell, **Cómo mentir con estadísticas**, Crítica, 2011

Hobson, John M., **Los orígenes orientales de la civilización occidental**, Crítica, 2006

Hobsbawm, Eric J., **Industria e Imperio. Historia de Gran Bretaña desde 1750 hasta nuestros días**, Crítica, 2001

Thompson, E. P., **La formación de la clase obrera en Inglaterra**, Capitán Swing, 2012

Coriat, B., **El taller y el robot**, Siglo XXI, 1993

Owen, Jones, **El Establishment**, Seix Barral, 2015

Owen, Jones, **Chavs. La demonización de la clase obrera**, Capitán Swing, 2012

Recomendacións

Outros comentarios

(1) A plataforma dixital da Uvigo, o E-mail, e as titorías son recursos que o alumnado debe utilizar para alcanzar unha organización mais idónea e constante do seu traballo. É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma dixital e estar atento das datas das diversas probas de Avaliación.

(2) A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo (individual ou en equipo), ou en calquera exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

(3) A avaliación terá sempre en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística (oral ou escrita).

(4) Valorase moi positivamente a participación activa nas clases, a presentación de iniciativas e a capacidade para traballar en equipo.

(5) Recoméndase intensamente o uso dos numerosos e valiosos recursos a disposición do alumnado nas diversas bibliotecas da Uvigo.
